

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ХУДОЖНЬО-ТВОРЧІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ АРХІТЕКТОРІВ

Самойлова О.М. *(Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна)*

В умовах розвитку сучасного суспільства, де актуальне швидке накопичення і постійне оновлення інформації, неможливо навчити людину на все життя, необхідно закласти інтерес і прагнення до накопичення знань, навчити її вчитися. Необхідно створення нових підходів до забезпечення професійного становлення особи в соціумі, що постійно міняється. Пріоритетом стає навчання, орієнтоване на саморозвиток, самоосвіту і самореалізацію особи майбутнього фахівця, тому необхідно приділяти більше уваги підготовці і мотивації студентів до активної творчої самостійної діяльності. Вища освіта є одним з визначальних чинників, що впливають на професійне становлення людини. Від якості вищої освіти залежить успішність окремої людини і в цілому позитивний розвиток усього суспільства. Одним з показників успішності самої освіти є самостійність студентів, яка потрібна для прийняття студентом самостійних рішень в процесі подолання учбових труднощів. Саме в процесі самостійної роботи студента понад усе проявляється його самоорганізованість, мотивація, самоконтроль.

Самостійна робота є діяльністю, що організується самим студентом в силу його внутрішніх пізнавальних мотивів в найбільш зручний, раціональний (із його точки зору) час і контрольовану їм самим на основі опосередкованого системного управління нею з боку викладача. Управління процесом самостійної роботи студентів полягає в необхідності так організувати діяльність, щоб студенти не тільки розширювали обсяг знань, умінь и навичок, що отримуються під час аудиторних занять, але й шляхом самостійного пошуку опановували нове, формували уміння займатися самоосвітою, розвивали інтерес до творчого підходу у своїй навчальній діяльності для успішної реалізації професійної функції.

Основним засобом виховання стійкого інтересу до навчання є використання таких завдань, рішення яких вимагає від учнів активної пошукової діяльності. Знання, отримані самостійно шляхом подолання посильних труднощів, засвоюються міцніше, ніж отримані в готовому виді

від викладача, адже в ході самостійної роботи кожен студент працюючи із засвоєним матеріалом, концентрує на ній усю свою увагу, мобілізуючи усі резерви емоційного, інтелектуального і волевого характеру. Самостійна робота не тільки активізує студентів, а й носить індивідуальний характер.

Для самого студента самостійна робота має бути вільна за вибором, внутрішньо мотивована діяльність, що припускає усвідомлення мети своєї діяльності, прийняття завдання, надання їй особового сенсу, підпорядкування виконанню цього завдання інших інтересів і форм своєї зайнятості, самоорганізацію в часі і самоконтролю у виконанні. У майбутній професійній діяльності фахівець не може керуватися тільки зовнішніми стимулами і мотивами. Для його професійного становлення важливо вже під час навчання формувати внутрішні (ціннісні) мотиви діяльності. Організація пізнавальної діяльності студентів повинна містити в собі необхідні передумови формування ціннісних мотивацій студентів, зокрема, прагнення до пізнання, поповнення ціннісного багажу.

Творча самостійність студентів - це прагнення до застосування нових прийомів в процесі оволодіння професійними навичками, пошук шляхів подолання утруднень, потреба вносити елементи новизни у виконання учбових завдань. У складі творчої самостійності студентів-архітекторів можна виділити наступні уміння проектної діяльності: уміння входити в проблему (добувати, аналізувати інформацію), вирішувати проблему (прогнозувати, організовувати, критично оцінювати діяльність, знаходити нові способи рішення), презентувати кінцевий результат (оригінальність, новизна, виявлення раціональних способів вирішення проблеми). Ефективність процесу формування і розвитку творчої самостійності обумовлюється й мірою сформованості самостійності студентів, активністю їх в учбовому процесі.

Самостійний і творчий характер учбової діяльності роблять можливим виникнення у майбутніх архітекторів стану творчого натхнення. Він міститься в творчому підйомі; загостренні сприйняття; зростання потужності уяви; виникнення цілого ряду комбінацій оригінальних вражень та інше.

Формування творчої самостійності студентів можна розглянути як процес поступового скорочення міри допомоги в здійсненні учбово-творчої діяльності, розширення області додатка сформованих знань і дій, перехід від завдань репродуктивного характеру до завдань творчих. Із зростанням творчої самостійності студентів-дизайнерів відбувається ускладнення

самостійно виконуваної діяльності, що позначається активізацією творчого мислення і прояву стійких мотивів учбово-творчої діяльності.

Самостійна учбова діяльність в області художньо-творчої діяльності на сучасному етапі розвитку освіти є важливим компонентом учбового процесу, орієнтованим, в першу чергу, на розвиток здатності майбутніх архітекторів до самостійного творчого пошуку, на формування їх професійної компетенції, а також на розвиток креативності в вирішенні різних завдань.